

συμβόλαιον εἶχεν υπογράψει ὁ βασιλεὺς ὡς μάρτυς τὴν πρῶταν, συνηνοῦντο ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰασπίνος γονυπετὴς πλησίον τῆς μαρκησίας, εἰς ἀπόστασιν τριῶν θημάτων ἀπὸ τῆς δεσποινίδος Βαλιδιέν, ἐδέετο ὀλοφύχως. Προέτεινον εἰς αὐτὸν νὰ εὐλογῇ τοὺς γάμους, ἡ δὲ Νανὼν προσέφερεν αὐτῷ ὡς δῶρον πολυτίμους κεντημένον ἄμφιον διὰ τὴν ἱεροτελεσίαν, ἀλλ' αὐτὸς ἀπήντησεν, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Τροίας σχεδὸν δὲν ἦτο ἐπίσκοπος, καὶ ὅτι ἀφ' ἐτέρου δὲν εἴξευρε νὰ ἱεουργῇ εἰμὴ ἐν τῷ μικρῷ παρεκκλησίῳ τοῦ πύργου τοῦ Λαβερνῆ.

Ὁ ἐφημέριος τοῦ Σαῖν-Σὺρ λοιπὸν ἱεουργήσας, καὶ πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς μαρκησίας παρευρέθη ἐν τῇ τελετῇ.

Ὁ ἀτυχὴς Βελαῖρ παραληρῶν ἀκόμη, δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ.

Ὁ Ρυβαντέλ, ἐκλεχθεὶς παρὰ τοῦ Γεράρδου, ἐξετέλει τὰ χρέη πατρὸς τοῦ νυμφίου, καὶ ὁ ἀγαθὸς γέρονς στρατηγὸς ἐσυλλογιζέτο βλέπων τὴν συγκινητικὴν ἐκείνην τελετὴν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐμελλε νὰ νυμφεύσῃ μετ' ὀλίγον μίαν θυγατέρα, καὶ ἤχουσε νὰ εὕρισκε σύζυγον δι' αὐτὴν οἷος ὁ Γεράρδος.

Διαρκούσης τῆς παραινήσεως, ἣν ὁ ἱεουργῶν ἀπέτεινε πρὸς τοὺς συζύγους, ὁ δὲν Γκράφτ καὶ ἡ μαρκησία ἱστάμενοι παραλλήλως ὅπισθεν τῆς Ἀντωνιέττας καὶ τοῦ Γεράρδου ἀντήλλαξαν βλέμμα, ἐν ᾧ συνεκαφαλοῦτο ὅλον τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο καὶ μυστηριώδες παρελθόν.

Ἀφοῦ ἡ τελετὴ ἐτελείωσεν, ὁ Ὀλλανδὸς ἐπλησίασεν πρὸς τὴν νεαρὰν κόμην, ἔλαβε τὴν χεῖρά της καὶ εἶπεν αὐτῇ μετὰ τὴν αὐστηρὰν φωνὴν του:

— Σὲ εὐλογῶ!... εὐχομαι νὰ ζήσης εὐτυχίᾳ. Πίστευσε, ὅτι σὲ ἀγαπῶ, ὅσῳ δύναμαι ν' ἀγαπήσω. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς ἀνελογιζόμην διαρκῶς τὴν μητέρα σου, καὶ τῷ ὄντι πιστεύω, ὅτι σὲ βλέπει ἀπὸ τῶν οὐρανῶν. Μοῦ ἐφαίνετο, ὅτι ἐμεῖς διὰ καὶ πρὸς ἐμέ, διατάσσουσά με νὰ σὲ ἀσπασθῶ. Σὲ ἀπαύξομαι.

Ἐνῇκαλίσθη τὴν Ἀντωνιέτταν καὶ τὴν ἐκράτησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐπὶ τοῦ στήθους του μετὰ συγκίνησιν σφοδράν, περὶ ἧς ἐμαρτύρει ἡ ὥχροτις τοῦ προσώπου του.

— Τώρα, προσέθηκεν, ἀναχωρῶ. Ἐγὼ ἐκεῖ πέραν ἑνὸς ὅρου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκω. Ὅταν ὁ πόλεμος τελειώσῃ, ἐλπίζω, ὅτι ὁ κύριος Λαβερνῆ θὰ ὀδηγήσῃ καὶ πρὸς ἐμὲ τὴν θυγατέρα μου.

Ὁ Γεράρδος προσέκλινε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

— Ἀσπάσθητε τὴν σύζυγόν σας, εἶπεν ὁ δὲν Γκράφτ, καὶ εἴθε ἡ εἰκὼν αὐτῇ νὰ μένῃ διαρκῶς παρούσα εἰς τὸ πνευμά μου.

Ἡ μαρκησία ἐθλίψε σπασμωδικῶς τὴν χεῖρα τοῦ Ἰασπίνου καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὸν Ὀλλανδινὸν διὰ νὰ τὸν ἀποχαιρετήσῃ.

— Ἰδοὺ, εἶπεν αὐτῇ, διὰ τὸν βασιλέα Γουλιέλμον μίαν ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν σὺ παρακαλῶ, νὰ τοῦ ἐγχειρήσῃς ἅμα τῇ ἀφίξί σου. Θὰ τὴν ἐπεμψον διὰ τοῦ κυρίου Λαβερνῆ, ἂν δὲν ὑπῆρχεν ὁ πόλεμος, ὁ διαρκῶν ἀκόμη τὰ δύο ἔθνη. Ἐυαρεστήθητε νὰ διαβιβάσῃς ἐπίσης τὰ σεβασματά μου καὶ τὴν αἰτίαν εὐγνωμοσύνης μου πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα.

Ὁ δὲν Γκράφτ, προὐχόμενος πρὸς τὴν ἁμαξίαν του, ἀναμνησκόμενος ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Σαῖν-Σὺρ.

— Χαίρετε! εἶπε διὰ φωνῆς συγκινημένης, ποῦ θὰ κατοικήσῃ ἡ κυράτρη μου; διότι σκοπεύω νὰ στείλω πρὸς αὐτὴν τὸ γαμήλιον δῶρόν μου.

Τὰς λέξεις ταύτας ἀκούσασα ἡ μαρκησία ὠγρίασεν. Ἀνεμνησκέτο τοῦ φοβεροῦ ὄρου τοῦ Γουλιέλμου, τὸ ὁποῖον εἶχε φωνεύσει τὸν Λουδοά.

— Ἡ δευτέρα αὕτη ἁμαξία, τὴν ὁποίαν βλέπετε, ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος, περιμένει τὴν θυγατέρα σας καὶ τὸν σύζυγόν της. Ἡ Ἀντωνιέττα καὶ ἐγὼ θὰ διέλθωμεν τὸ ἐπὶλοιπον τοῦ θέρους εἰς τὸν πύργον τοῦ Λαβερνῆ. Ἐκεῖ ἐπίσης ἀμφότεροι εἰχομεν μίαν μητέρα, τὴν μᾶλλον φιλόστοργον, τὴν ἀρίστην τῶν μητέρων, διότι ἐθυσίασεν τὴν ζωὴν της προσπύζουσα τὴν εὐτυχίαν μας.

— Εἶνε ἀληθές! ἀπήντησεν ἡ μαρκησία τεταραγμένη, ὀφείλει τις νὰ μὴ κατηγορῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ λησμονῇ τοὺς νεκρούς!

Ὁ Γεράρδος ἐγονυπέτησεν ἐνώπιόν της λέγων:

— Ὁ, κυρία, ὁμείψ, πρὸς ἣν ὀφείλω τι περισσότερο τῆς ζωῆς, ὁμείψ, ἥτις ὑπῆρχατε δι' ἐμὲ ἀληθῆς Πρόνοια, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς εὐχαριστήσω ἐν ὀνόματι τῆς μητρός μου...

Ναί, τέκνον μου! ἀπήντησεν ἡ μαρκησία ἀνεγείρουσα αὐτόν.

Αἱ λέξεις αὗται ἔκαμαν τὸν Ἰασπίνον νὰ φρικίσῃ. Ἡ μαρκησία ἐπρόφερε μετὰ φωνῆς ἡχηρᾶς, εὐχαριστοῦσα τὸν Θεὸν διὰ βλέμματος πλῆθους χαρᾶς ἀνεκλαλήτου.

— Ὡ! ἐπιθύρουν ὁ ἐπίσκοπος, εἰς τὸν βραχίονα τοῦ ὁποίου ἤρριδετο ἡ κυρία Μαιντενὼν, τίς ποτε θὰ σὰς ἔλεγεν, ὅτι αἱ δύο αὗται λέξεις ἠδύναντο νὰ ἐξέλθωσι τοῦ στόματός σας, χωρὶς νὰ ἐξεγείρωσιν ἐδῶ τρικυμίαν;

— Ἐξηγήρασα τὸ δικαίωμα νὰ τὰς προφέρω, ἀπήντησεν αὐτῇ ταπεινοφώνως.

Εἶτα ἀποτεινομένη πρὸς αὐτόν:

— Καὶ ὁμείψ, σεβασμιώτατε ἐπίσκοπε, δὲν θὰ μεταβῇτε ὡσαύτως εἰς Λαβερνῆ;

— Ὅχι ἀκόμη, κυρία, εἶπεν ὁ Γεράρδος, πρέπει ν' ἀναμνηθῇ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, διὰ νὰ φέρῃ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀτυχῆμας φίλον Βελαῖρ, πᾶσχοντα καὶ ἀπηλπιμένον. Ἐκεῖ πέραν θὰ τὸν θεραπεύσωμεν διὰ τῆς ἀγάπης μας.

— Θὰ μεταβῇ εἰς Λαβερνῆ ὁδοιπορῶν βραδέως μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς, προσέθηκεν ὁ Ἰασπίνος. Ἀς ἀφίσωμεν νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ εὐτυχὲς ζεῦγος.

Αἱ δύο ἁμαξίαι ἀνεχώρησαν. Εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν ὁ δὲν Γκράφτ καὶ ὁ Γεράρδος ἀπεχωρίσθησαν. λαβόντες ὁ μὲν τὴν πρὸς τὴν Ὀλλανδίαν ἄγουσιν, ὁ δὲ τὴν πρὸς τὴν Καμπανίαν. Ὁ δὲν Γκράφτ ἀποχαιρετίζων τὴν θυγατέρα του, εἶπεν αὐτῇ ἀφελῶς:

— Εἰμαι βέβαιος τώρα, ὅτι θὰ σὲ ἀγαπῶ. Χαίρε!

Ἐρθας μετ' ὀλίγον εἰς τὴν ἐν Βωμπίς οἰκίαν του, ὅπου τὰ πάντα ἀνέμενον αὐτὸν ἐν πληρυστάτῃ τάξει. Ἡ πρώτη του ἐρώτησις ἦτο, ἂν ἐπαρουσιάσῃ τὴν ζητῶν τὴν πληρωμὴν χρεωστικοῦ γραμματίου ἐκ πεντακοσίων χιλιάδων λιβρῶν.

Ὁ ταμίης ἀπήντησεν, ὅτι οὐδὲνα εἶδεν, οὐδὲ ἤκουσε νὰ γίνεταί περὶ τούτου λόγος, καὶ ὁ δὲν Γκράφτ ἤρχιζεν ἤδη ν' ἀπορῇ, ὅτε τῷ ἀνήγγειλαν, ὅτι κάποιος τὸν ἀνέμενεν εἰς τὸν θάλαμον του. Ἀνῆλθεν. Αἱ πεντακόσιαι χιλιάδες λίβραι ἔμενον ἀκόμη, ἀποτελοῦσαι σωρὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἀντὶ τὴν ἴστατο παρὰ τὴν ἐστίαν θερμαινόμενος, ἐν πληρεῇ μὲν Ἰουλίῳ, κεκυφὸς καὶ βήχων, ἀναγινώσκων ἔγγραφα γεγραμμένα διὰ συνθηματικῶν ἀριθμῶν. Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἐστράφη ἅμα τῇ εἰσόδῳ τοῦ δὲν Γκράφτ καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

— Καλὴ μέρα, Γουλιέλμε, εἶπεν ὁ Ὀλλανδός. Δὲν ἐνόμιζα, ὅτι θὰ εὕρω σὲ ἀναμένοντα ἐδῶ.

— Ἀλλὰ ποῖον;

— Ἐνὰ δανειστήν... Ἀλλ' ὅς ἀφίσωμεν αὐτά, ἀκούω, ὅτι βίχαις πολὺ δυνατά.

— Ναί! καὶ σὺ ἀπεναντίας φαίνεσαι ὡς νὰ ἀνεμώθῃς. Εἶσαι εὐτυχής; δὲν εἶνε ἀληθές;

— Νομίζω ναί.

— Κάθῃς ὀλίγον ἔμαθα τὴν προσεχὴ ἀφίξιν σου καὶ ἤθελον νὰ συνομιλήσω εὐθὺς μαζί σου. Πῶς πηγαίνουν οἱ ἄνθρωποι τῶν Βερσαλλίων; Ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος Λουδοά ἀπέθανε λοιπόν;

— Ναί, εἶπε πεινθίμως ὁ δὲν Γκράφτ ἐγχειρίζων αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν τῆς μαρκησίας.

Ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνέγνωσε καὶ ἐπιθύρουν:

— Ἡ γυνὴ αὐτῇ ἤξιζεν ἐν τούτοις νὰ εἶνε βασιλισσα.

Εἶτα προσέθηκεν:

— Καὶ ὁ Λουδοά ἐπίσης ἦτο ἀνὴρ μεγαλοφυΐας. Ὁ βασιλεὺς ὑπέστη διὰ τοῦ θανάτου του μεγάλην ἀπώλειαν. Θὰ διεξαγάγωμεν εἰς τὸ ἐξῆς τὸν πόλεμον μετὰ περισσοτέραν ἀνείν. Καὶ πῶς ἀπέθανε τὸσφ ἐξάφνης; Ἀπὸ ἀποπληξίας, λέγουν;...

— Ναί.

— Ἀλήθεια, προσέθηκεν ὁ Γουλιέλμος, εἶσαι ἄνθρωπος πολὺ ἀμελής, δὲν Γκράφτ!

— Ἐγώ;... διατί;

— Ναί! πῶς ἀφίνεις τὰ γραμματίά σου νὰ περιέρχωνται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ; Ἡ ἀστυνομία μου συνέλαβε προχθὲς ἑνα Γάλλον κατὰσκοπον, κάποιον Δεβῶτ, ὅστις ἐκρύπτετο ἐν Ροττερδάμ καὶ ἀνέυρον ἐπ' αὐτοῦ τοῦτο... μετὰ πλαστὴν υπογραφήν δεβαίως!... Κῦτταξε.

Ὁ δὲν Γκράφτ ἀνεγνώρισε τὸ γραμματίον τῶν πεντακοσίων χιλιάδων λιβρῶν, ὅπερ ὁ Δεβῶτ εἶχε κληρονομήσει κατὰ τὸτον ἐλεεινὸν τρόπον παρὰ τοῦ Λαγκομπερῆ.

— Εἶνε γνήσιον! εἶπεν, πρέπει νὰ πληρωθῇ.

— Θὰ ἦτο μεγάλη ἀπερίσκεψία! ἀπήντησεν ἀπαθῶς ὁ Γουλιέλμος, ν' ἀφῇ παρόμοιον ἔγγραφο εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πρώτου τυχόντος. Εἰξέυρεις, ὅτι ἠδύναντο νὰ εἴπωσιν, ὅτι ἐνήργησας νὰ δολοφονηθῇ ὁ Λουδοά; Ὁ κόσμος εἶνε τόσον κακός, δὲν Γκράφτ!... Ὅπως δήποτε ἐγὼ κατέσχον τὸ ἔγγραφο.

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ Γουλιέλμος, διέσχισεν εἰς μικρὰς λωρίδας καὶ ἔκαυσε τὸ περιβότον γραμματίον, τὸ γενόμενον εἰς τίσους ἀφορμὴ συμφορᾶς.

— Ἀλλ' ὁ κομιστής; εἶπεν ὁ δὲν Γκράφτ, ὁ Δεβῶτ ἐκεῖνος θὰ τὸ ζητήσῃ.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ Γουλιέλμος, δὲν θὰ τὸ ζητήσῃ. Διέταξα νὰ τὸν ἀπαγχονίσωσιν. Ἄν ἔχῃς ἔλεγχον τινὰ συνειδήσεως, χρησιμοποίησε τὰ χρήματά σου εἰς βοήθειαν ἐντρίμων ἀνθρώπων.

— Πιθανὸν νὰ ἔχῃς δίκαιον, εἶπεν ὁ δὲν Γκράφτ, ἄλλως τε ἔχω θυγατέρα νὰ προικίσω.

Καὶ ἐνθ' ὁ βασιλεὺς ἐξήκολούθει νὰ θερμαίνεταί παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐπλησίασεν εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Ἐλεονώρας, ἔρριψε διὰ τοῦ παραθύρου εἰς τὸν ποταμὸν τὸ πιστόλιον, τὸ πρὸ τούτου καιροῦ ἀνηρτημένον κάτωθεν αὐτῆς καὶ καταβιβάσας τὴν εἰκόνα, τὴν περιετύλιξε καὶ τὴν ἔκλεισεν ἰδιοχείρως ἐντὸς κιβωτίου, ὅπερ ἐπεμψεν εἰς Γαλιαν μετὰ τῆς ἐξῆς ἐπιστολῆς:

«Πρὸς τὴν θυγατέρα μου Ἀντωνιέτταν, κόμισσαν Λαβερνῆ, μόνην μου κληρονόμον.»

Ὁ ταλαίπωρος Βελαῖρ οὐδέποτε ἐπανεῖδε τὸν Λαβερνῆ. Διαρκούσης τῆς τελετῆς τῶν γάμων τοῦ Γεράρδου, ἐπιστολὴ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας ἐκομίσθη πρὸς τὸν Ἰασπίνον ἀπόντα, δι' ἧς ἀνηγγέλλετο αὐτῷ ὅτι εὗρον οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι ἐντὸς τοῦ Σηκουάνα. Ὁ ἐπίσκοπος ἐπιστρέψας εἰς Σαῖν-Σὺρ εὗρε τὸν Βελαῖρ ἐκτάδην ἐπὶ τοῦ πατώματος, κρατοῦντα ἀκόμη εἰς χεῖρας τὴν ἀνοικτὴν ἐπιστολήν. Ἡ ἀποκάλυψις ἐκείνη ἐρόντευε τὸν ἐραστὴν τῆς Βολιέττας. Ὁ Ἰασπίνος, ἀφοῦ τοὺς συνήνωσεν ἐν τῷ τάφῳ, ἐπέστρεψε μόνος μετὰ τοῦ συντρόφου του Ἀμοῦρ πλησίον τῶν τέκνων του εἰς Λαβερνῆ, γονυπετῶν δὲ παρὰ τὸ μνημα τῆς εὐγενοῦς κομῆσεως:

— Ἐτήρρα, εἶπεν, ὅτι σοὶ ὑπεσχέθην, κυρία. Κοιμήθητι ἐν εἰρήνῃ! Εἶνε εὐδαίμων καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ σὲ ἀποκαλῇ μητέρα του!

ΤΕΛΟΣ

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΠΑΥΛΙΣ

Ἐπὶ τῶν ὁχθῶν τοῦ Ἀρνου, μεταξὺ τῶν χερειστάτων χωρίων Ponto d'Era καὶ Ἐμπολι, ὑπάρχει μοναστήριον Φραγκισκανῶν, σκιαζόμενον ὑπὸ πυκνοτάτου δάσους, ὅπισθεν δ' αὐτοῦ, ἐπὶ ὑψώματος, τερπνοτάτῃ ἔπαυλις καλουμένη Ἐρωτική Ἐπαυλις.

Ὁ κόμης Φερέττης, ὁ κύριος τῆς Ἐρωτικῆς Ἐπαύλειος, εἶχε θυγατέρα δεκαεπταετῇ, ἀπωλέσασαν τὸ βαπτιστικὸν αὐτῆς ὄνομα, ἐνεκα τοῦ ἐπιθέτου Καρίνα, ὅπερ ἡ μήτηρ της τῇ ἀπένειμεν.

Ἡ νεκρά Καρίνα κατήγετο ἐξ οἰκογενείας προσβαλλομένης ὑπὸ παραδόξου κλη-

ρονομικοῦ δυστυχήματος. Πρὸ δύο αἰώνων ἀπασαι αἱ γυναῖκες τῆς οἰκογενείας ταύτης ἀπέθνησκον κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῶν γάμων των, ὥστε καὶ ἡ μήτηρ τῆς Καρίνας, κόμησα Φερέττη, ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον θῦμα τῆς ἀσπλάγχνου ταύτης εἰμαρμένης. Ὁ πατὴρ τῆς, κόμης Φερέττης, ἀπεφάσισε νὰ μὴ νυμφεύσῃ τὴν θυγατέρα του Καρίναν.

Κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1692, ἡ Πίζα σύσσωμος ἐπαυγύριζε, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Ἀπασα ἡ τοσκανικὴ ἀριστοκρατία διεκρίνετο, μὲ τὰς σημαίας τῆς, τὰς ἐζωγραφημένας ἀσπίδας τῆς καὶ τοὺς θεράποντας αὐτῆς· ἐχόρευε δὲ εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Φιλίππου Strozzi, οὗτινος οἱ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἄρνου κηποὶ τοῦ ἦσαν ἠνεωγμένοι, χάριν τὰς ἐορτῆς.

Ὁ κόμης Φερέττης ὠδήγησε τὴν θυγατέρα του παρὰ τῷ Strozzi, μεθυσθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ θορύβου τῆς ἐορτῆς, δὲν ᾔδυνάτο νὰ ἐπαγρυπνῇ αὐστηρῶς ἐπὶ τῆς ὠραίας Καρίνας, ἥτις, ἐνθουσιασθεῖσα, ὡς πᾶσα νεᾶνις εἰσερχομένη εἰς τὸν κόσμον τῶν ἡδονῶν, ἐχόρευε μετὰ τοῦ νεαροῦ Μέμμου d'Arrigi ἐπὶ τοῦ χλοεροῦ ἐδάφους τοῦ κήπου, τοῦ ἐκτεινομένου μέχρι τοῦ Ἄρνου.

Οἱ χορευταί, ἀναγκασθέντες νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς στοάς, διότι ἡ θερμότης ἦτο ὑπερβολικὴ, ἐξῆλθον πρὸ μικροῦ ὑπὸ τὸν ἑναστρον οὐρανόν, καὶ ἐχόρευον ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀκτινοβολούντων ἀστέρων. Ὁ Μέμμος ἦτο καλλιτέχνης ἀριστος· ἦτο ἀρχιτέκτων, ζωγράφος, ἀγαλματοποιός· ἐλάτρευε τὰς ὠραίας τέχνας καὶ ὑπέσχετο νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου.

Ὁ πάπας Ἰννοκέντιος, ὁ δωδέκατος, θέλων νὰ ἐγκαινιάσῃ τὴν ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ ἀνοδὸν του διὰ μεγάλων καλλιτεχνικῶν ἔργων, ἀπέστειλεν ἐν Φλωρεντίᾳ τὸν Μέμμον, ὅπως γράψῃ ἀκριβὲς ἀντίγραφον τοῦ θαυμασίου κωδωνοστασίου Giotto καὶ ἀνεγείρῃ ὅμοιον κατὰ πάντα ἐν Ρώμῃ. Ὁ Μέμμος ὅθεν κατεγίνετο ἵνα διεκπεριώσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ εἰδικὴν ἐντολήν, ἀλλ' ὁσάκις τῷ παρουσιάζετο περίστασις, ἀντεκαθίστα τὴν μελέτην διὰ τῆς ἡδονῆς.

Ὁ Μέμμος κατεῖχε πᾶν ὅ,τι δύνάται νὰ θέλῃ ἐκ πρώτης ὀψευς. Ἡ μορφή του ὁμοιάζε πρὸς ὠραῖον πρότυπον τοῦ Βανδύκ, εἰς δὲ τὸ κομψὸν ἀνάστημά του προσηρμόζετο ἐπιχρίτως τὸ μαῦρον μετὰ τῶν ἐνδυμάτων· ἡ μέλαινα κόμη του, κεκαρμένη ὡς ὑπὸ τῶν Φλωρεντινῶν ζωγράφων συνειθίζετο, ἄφινεν ἀσκεπὲς ὑπερήφανον μέτωπον, ἐφ' οὗ ἀπήστραπτεν ἡ εὐφυΐα τοῦ καλλιτέχνου.

Ἡ Καρίνα κατὰ πρῶτον ἤδη ἤκουε προφερομένας ὑπὸ ὠραίου νέου λέξεις τρυφεράς, ἐν ἰταλικῇ γλώσσῃ—τῇ γλώσσῃ ταύτῃ, ἥτις ἐφευρέθη διὰ τὴν ποίησιν, τὸν ἔρωτα καὶ τὴν μουσικὴν, τὴν ἐπιγειον ταύτην τριάδα, ἥτις ἐν καὶ τὸ αὐτὸ

γενεᾷ αἰσθημα. Ἡ νεᾶνις ἔτεινε τὸ οὖς πρὸς τοὺς μελωδικοὺς φθόγγους, τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τῶν μελιρρύτων χειλέων τοῦ χορευτοῦ τῆς, τὸ δὲ βλέμμα, ἐστραμμένον ἔχουσα πρὸς τὸν οὐρανόν, παρετήρει μετ' ἀκριβείας τὴν Ἀφροδίτην, τὸν λαμπρότερον φανὸν τῆς νυκτερινῆς ἐκείνης ἐορτῆς.

Πρὸς στιγμὴν τὸ βλέμμα τῆς Καρίνας ἀπεσπᾶσθη τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐρρίφθη πρὸς τοὺς ἐν τῷ κήπῳ εὕρισκομένους· διεκρίνε δὲ τὸν πατέρα τῆς, ὅστις βεβαίως ἀνεζήτηι αὐτήν.

Ὁ Μέμμος τὴν στιγμὴν ταύτην ἔλεγεν εἰς τὴν νεάνίδα :

— Μίαν μόνην ἀντίπαλον ἐν τῇ καλλονῇ ἔχετε κατὰ τὴν εὐδαίμονα ταύτην νύκτα, πλὴν δὲν ἀνήκει εἰς τὴν γῆν, φωτίζει τὸν οὐρανόν : εἶνε ὁ ἀστήρ, τὸν ὁποῖον ἠξιώσατε τῶν βλεμμάτων σας.

Ἡ ἄφιξις τοῦ κόμητος Φερέττη ἐκλείσει τὸ στόμα τοῦ Μέμμου.

Ὁ πατὴρ ἐξήτασεν ἀποτόμως διὰ τοῦ βλέμματος τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ τὸν ἔκρινεν ἐπικίνδυνον. Ἐλαβε τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, διήλθε τὸν κήπον, τὰς στοάς, τὸν προθάλαμον καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἐν τῇ Πλατεῖᾳ τῶν Ἰπποτῶν μέγαρόν του, εἴτα προσεκάλεσε τὴν ἀγαθὴν Τεσουάλδην, τὴν τροφὸν τῆς Καρίνας, καὶ τῇ εἶπε δι' ὅφους μυστηριώδους :

— Ὁδήγησε τὴν Καρίνα ἀμέσως εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς· ἀναγνώσατε μαζὺ τὴν προσευχὴν τῆς Παναγίας, τῆς προστατίδος τῆς Φλωρεντίας καὶ μὴ τὴν ἀφήσῃς ἂν δὲν ἀποκοιμηθῇ.

— Παναγία μου ! ἀνέκραξεν ἡ Τεσουάλδη, ἐνοῦσα τὰς χεῖρας, μήπως συνέβη κἀνὲν δυστύχημα εἰς τὴν καλὴν μου κυρίαν ;

— Ναὶ καὶ ὄχι, ἐπρόσθεσεν ὁ κόμης, δι' ὅφους τοσοῦτον ζωηροῦ, ὥστε ἡ δυστυχὴς τροφὸς ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοδρομήσῃ.

Εἴτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν ἐν τινὶ γωνίᾳ εὕρισκομένην Καρίναν :

— Ἦκουσες, εἶπε, τὸν θόρυβον τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ κόσμου, διὰ τελευταίαν φορὰν. Ἐκκαμὰ τάξιμον διὰ σὲ εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Μινιάτου, τὸ γνωρίζεις. Αἱ εὐρταὶ καὶ ὁ θόρυβος τοῦ κόσμου σοὶ εἶνε ἀπηγορευμένα· ὠρκίσθης, ὅταν ἦσο ἀκόμη εἰς τὸ λίκνον, διὰ τοῦ στόματός μου καὶ τὸν ὄρκον αὐτὸν θὰ τὸν φυλάξῃς. Αὐτὴν τὴν ἐσπέρην, ἔνεκα τῆς φωταφίας καὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἠθέλησα νὰ σοὶ δώσω ὀλίγην ἐλευθερίαν. Βοήθησόν με νὰ μὴ ἐκταθῇ ἄλλοτε ἡ πατρικὴ μου εὐμένεια. Πήγαινε, τέκνον μου, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἃς εἶνε μετὰ σοῦ.

Ἡ νεᾶνις προσέκλινε μετὰ σεβασμοῦ, ἡσπᾶσθη τὴν χεῖρα τοῦ πατρός τῆς καὶ ἠκολούθησε προθύμως τὴν τροφὸν αὐτῆς.

Ὁ Μέμμος μίαν μόνην στιγμὴν εἶδε τὴν Καρίναν· ὑπάρχουσιν ὁμως στιγμαὶ ἰσοδυναμοῦσαι μὲ αἰῶνας· ἡ πληγὴ του

εἶχε εἰσχωρήσει ἵνα πλήξῃ τὴν καρδίαν του. Τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου ἡ καρδία διερρήγνυτο, ἡ ζωὴ τῷ ἐφευγε, καὶ ἵνα τὴν ἐπανακτήσῃ, ἠκολούθησεν ἐν τῇ σκιᾷ τὴν λευκὴν ἐσθῆτα τῆς Καρίνας, καὶ ἐφθασεν ἀπαράτρητος ἐπὶ τῆς Πλατείας τῶν Ἰπποτῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ θύρα τοῦ μεγάρου Φερέττη, ἠνοιγέτο, ἵνα ἐν τῷ ἅμα ἐπανακλεισθῇ.

Ὁ Ἀγγελος ἐξηφκνίσθη· ἡ ἐλπίς διέμεινεν. Ὁ Μέμμος ἐγνώριζε τὴν κατοικίαν τῆς Καρίνας.

Ἡ Πλατεία τῶν Ἰπποτῶν παρουσιάζει ἐν τῇ κυκλοτερῇ περιφερείᾳ τῆς ὄγκον ἐπιβλητικὸν μεγάρων, ὧν ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἀποδεικνύει τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐγένειαν τῶν κατοικούντων ἐν αὐτοῖς. Ἡ νεᾶνις ἄρα ἦτο ὑψηλῆς καταγωγῆς, ἀλλ' ὁ Μέμμος δὲν ἀπεθαρρύνθη· ἐθεώρει ἑαυτὸν ἐξ ἱσοῦ εὐγενῆ μὲ τοὺς Strozzi, ὧν τὰ ὅπλα κοσμοῦνται διὰ τριῶν χρυσῶν ἡμισελήνων.

Οὕτω διενοεῖτο ὁ καλλιτέχνης περιφερόμενος ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν ἀστέρων ἐπὶ τῆς Πλατείας τῶν Ἰπποτῶν. Δὲν ἀμφέβαλλεν ὅτι ὀφθαλμὸς ἀγρυπνος, προσηλοῦτο ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ κόμης, ὡς Φλωρεντινός, δὲν ἀπεκοιμήθη, ἀλλ' ἠγρύπνει ὀπισθεν τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐξώστου, ἀνεγνώρισε δὲ πᾶρκα τὸν φοδερὸν δαίμονα, τὸν ἐν τῷ χορῷ τοῦ Strozzi, ὅστις ἴσως ἐσκέπτετο νὰ ἀναρριχηθῇ εἰς τὸ μέγαρόν του. Ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ ὁ εὐγενὴς κόμης ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους του, ἵνα μεταχειρισθῇ τὸν φιλόπαγα ἐραστήν ὡς ληστὴν τῶν Abruzzi ἢ τῶν Ἀπεννίνων, ἀλλ' ὥριμος σκέψις ἀνεχαίτισε τὴν ὀργὴν του. Ἐμείνει μόνον ἐκεῖ ἀγρυπνος φρουρός, παρὰ τὸν ἐξώστην αὐτοῦ, καὶ πρὶν εἶτι αἱ πρῶται λάμπεις τῆς ἡοῦς φανῶσιν, εἶδε τὸν Μέμμον ἐκτοξεύοντα βλέμματα ἀποχαιρετισμοῦ πρὸς τὸ μέγαρον Φερέττη, καὶ εἴτα στρεφόμενον δεξιὰ καὶ ἐξαφκνιζόμενον εἰς τὰς σκοτεινὰς ὁδοὺς, τὰς ἀγούσας πρὸς τὸ κοιμητήριον.

Ὁ κόμης ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν διεύθυνσιν, ἣν ἔλαβεν ὁ Μέμμος καὶ ἐκίνησεν αὐτὴν ἀπειλητικῶς.

Ἦτο κίνησις σημαίνουσα :

— Θὰ σὲ φονεύσω ὡς σκύλον. Δὲν θὰ τὴν ἐπανίδης πλέον.

Ὁ Μέμμος καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐπλανήθη ἀνά τὰς ἐρήμους ὁδοὺς.

Ἡ ἐπελθούσα ἡμέρα, παρηγόρησε τὸν Μέμμον. Ἐρρίψεν ὕστατον βλέμμα πρὸς τὸν τελευταῖον ἀστέρα, ὅστις ἐσβέννυτο εἰς τὸ λυκόφως τῆς πρωίας· τὴν Ἀφροδίτην. Ὅτε ὁ ἥλιος ἐφώτισε τὴν κορυφὴν τοῦ Κωδωνοστασίου, ὁ Μέμμος ἐπᾶνέλαβε βραδέως, καὶ διὰ τῶν σχολίων ὁδῶν, τὴν ἀγούσαν πρὸς τὴν Πλατείαν τῶν Ἰπποτῶν, ἐλπίζων ὅτι θὰ ἐβλεπεν ἕτερον ἀστέρα, μᾶλλον ἀκτινοβόλον τοῦ θερινοῦ ἡλίου. Ἀλλ' ἠπατήθη. Πάντα τὰ παράθυρα τοῦ σιωπηλοῦ ὡς τάφος μεγάρου ἦσαν ἐρημητικῶς κεκλεισμένα.

Βεβαίως ὁ κόμης καὶ ἡ θυγάτηρ του εἶχον ἀναχωρήσει ἐσπευσμένως πρὸ τῆς

ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, αἱ δὲ πληροφορίες, ἃς συνέλεξε ὁ Μέμμος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐμαρτύρουν ὅτι ὁ κόμης Φερέττης εἶχε καὶ ἕτερον μέγαρον ἐν Φλωρεντίᾳ, ἐν τῷ προαστείῳ τῶν *Arlior Partor*.

Ἰππευσεν ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης καὶ ἐντὸς ὀλίγων ὥρων εὐρίσκειτο ἐν Herse. Ἐν Φλωρεντίᾳ ἔδειξαν αὐτῷ ἕτερον ἔρημον μέγαρον τοῦ κόμητος Φερέττη, ἑτέραν ἀπελπισίαν.

Ὁ Μέμμος ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον. Ἐνόησεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ τοςκανικὴ ἀριστοκρατία ἐγκαταλείπει τὴν πόλιν καὶ πορεύεται πρὸς τὴν ἐξοχὴν. Ἡ ἔπαυλις τοῦ Φερέττη, ὑψοῦτό ἐν τῇ ἐτέρᾳ ὄχτῃ τοῦ Ἄρνου, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λόφου, ἐφ' οὗ ἡ ἔπαυλις τοῦ Trozzi, ἡ καλυπτομένη ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ παχυσκίων πευκῶν καὶ κυπαρίσσω. Ὡφειλέ νὰ ἀναμένη τὴν νύκτα ἵνα δοκιμάσῃ μίαν ἔτι φοράν, πλὴν ματαίᾳ ἐλπίς. Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀστέρων ὁ Μέμμος ἀνεγνώρισεν ἐπὶ τῶν κιγκλιδίων τῆς ἐπαύλεως ταύτης τὰ σύμβολα τοῦ κόμητος Φερέττη.

Τὴν φοράν αὐτὴν ὁ Μέμμος ἠννόησεν ὅτι ἀνεκάλυψε θλιβεράν ἀλήθειαν. Πάραυτα ἀνεμνήσθη τῆς ἐν τῷ χορῷ Strozzi ὀργίλου μορφῆς τοῦ κόμητος Φερέττη καὶ συνεπέρανε ὅτι ὁ ἀγέρωχος εὐγενὴς, φοβούμενος λίαν διὰ τὴν θυγατέρα του, ἐκλείσεν ἐρημητικῶς τὸν φωτοβόλον ἐκεῖνον ἀστέρα, ὅστις ἐπὶ μίαν μόνην στιγμήν ἐλάμπρυνε τὸν χορὸν τοῦ Strozzi. Πάσας ὅθεν τὰς ἐλπίδας του ἀνέθεσεν εἰς τὴν τύχην ἢ εἰς ἀπρόοπτόν τινα ἀνακάλυψιν.

Ἡμέραν τινὰ ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης ἐξερχόμενος τοῦ μαγάρου τοῦ Ριχάρδου παρετήρησε διερχομένους τρεῖς ἄνδρας ἐφιππούς ἐν τῇ Πλατεῖᾳ Ὁδῷ καὶ ἀνεγνώρισε παράνοτα, καίτοι φέροντα στολὴν ἀγρότου, τὸν κόμητα Φερέττην. Ἐξετάσας τοὺς ἵππους, συνεπέρανε ὅτι οὗτοι ἤρχοντο ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς κοιλάδος τοῦ Ἄρνου καὶ τῆς ὁδοῦ Ἐμπολι, ὡς ἐδήλου τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν ποδῶν των κιτρινωπὸς κονιορτός, ὃν παράγουσι τὰ ἀργιλώδη ἐτρουσκικὰ ἐδάφη. Ὁ κόμης Φερέττης, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἶχεν ἕτερον θερινὸν μέγαρον, μυστηριώδες καταφύγιον, ἐπὶ τῶν πρασίνων καὶ θελκτικῶν ἐκείνων λόφων, οἵτινες ὑψοῦνται παρὰ τὸν Ἄρνον, μετὰ τὴν Φλωρεντίαν καὶ Ponto d'Era, καὶ ἔνθα αἱ χαρίεσαι κύκλω ἐπαύλεις φαίνονται ὡς ἀνθοφόρα κάμιστρα.

Ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ταύτῃ, ὁ Μέμμος ἐξήτει μέσον ἵνα ἀνακαλύψῃ τὸ ἄστυον, ἐν ᾧ ὁ πατρικὸς δεσποτισμὸς, εἶχε περιορίσει ἔνοχον, ἐπὶ ἐγκλήματι κάλλους, θυγατέρα.

Ἐσπέραν τινὰ, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ὁ ἡμέτερος καλλιτέχνης ἐκάθητο ἐπὶ τῆς πέτρας τοῦ Δάντου, (sasso di Dante), ἐναντι τοῦ Τρούλου τοῦ Ἀρνόλου. Ἐκ τοῦ Τρούλου ἔρριψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸ Κωδωνοστάσιον, τὸ ἀπαράμιλλον τοῦτο ἔργον τοῦ Giotto, οὗτινος ἐθαύμαζε

τὸ μεγαλεῖον, τὴν χάριν καὶ τὴν γλαφυρότητα αὐτοῦ.

— Ὅποια τέχνη! ὅποια μεγαλοφυΐα! ἐπιθύρυσεν.

Ὁ Giotto κατεσκεύασε τοῦτο, ὁ ποιμὴν τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἄρνου, ὁ ἐπαίτης, ὁ προωρισμένος νὰ ὀδηγῇ καθ' ὅλον τὸν βίον του ποίμνια, καὶ ὅστις τυχαίως ἐφάνέρωσε τὸ καλλιτεχνικόν του τάλαντον τῷ Cimabue, καὶ ἀντήλλαξε τὴν ποιμενικὴν του ράβδον μὲ τὴν χρωστήρα ζωγράφου καὶ τὴν σμίλην γλύπτου.

Διὰ φυσικῆς ἀλληλουχίας ἰδεῶν προελθουσῶν ἐκ τῆς πρώτης ταύτης σκέψεως, κατέληξεν εἰς παράβολον σχέδιον.

Τῇ ἐπαύριον, περὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὁ Μέμμος διήρχετο τὸ χωρίον Ἐμπολι, περιβεβλημένος ἔνδυμα, ὅπερ τὸν καθίστα ἀγνώριστον καὶ τοῖς καλλιτέροις αὐτοῦ φίλοις. Πῖλος πλατύγυρος καὶ φαῖδς ἐκάλυπτε τὴν μελανὴν βοστρυχώδη κόμην του· σάγος ἐκ τριχῶν αἰγὸς περιέβαλλε τὸ σῶμά του μέχρι γονάτων καὶ βαρέα σανδάλια ἀγρότου, ὧν τὰ πέλαματ' ἔγεμον ἡλῶν, ἔκρυπτε τὴν ἀριστοκρατικὴν καλονικότητα τῶν ποδῶν του. Εἰς τὰς ἀποτόμους καὶ χλοερὰς ὄχθας τοῦ Ἄρνου εἵρεν, ἀνευ κόπου, ὅ,τι ἐξήτει, ποιμένα δηλαδὴ τινὰ, ὀδηγοῦντα διὰ τῶν ἐρεικοφύτων γαιῶν, ἰσχνὰς ἀμνάδας.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἃ ὁ Μέμμος παρουσίασεν εἰς τὸν ποιμένα τοῦ Ἄρνου, συνετέλεσαν εἰς ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου του. Εἶδεν αἰφνης ἑαυτὸν ὑψωθέντα εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ ἀρχικὸν ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου τοῦ Giotto!

Ὁ καλλιτέχνης ὅθεν, ὁ ἀποσταλεὶς ἐκ Ρώμης ἵνα μελετήσῃ τὸ Κωδωνοστάσιον, ἐμιμήθη τὸν ποιμένα, τὸν δημιουργήσαντα τὸ ἀριστοτέχνημα ἐκεῖνο! Κρατὼν τὴν ποιμενικὴν ράβδον του, ὀδήγησε τὸ μικρόν του ποίμνιον, τὸ κατ' ἀρχὰς ἀπειθές, πρὸς τὴν πρώτην ἔπαυλιν τοῦ Ἄρνου, καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἐξήταζε τὰ παράθυρα, ἐν οἷς ἐσπινθηροβόλει ἡ *Aφροδίτη*.

— Εἶνε ἀποδεδειγμένον, ἔλεγε σύννους, ὅτι ἔκαμα κάποιαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν ὠραίαν Καρίναν· ὁ πατήρ της βεβαίως παρετήρησε τοῦτο. Διὰ νὰ τὴν προφυλάξῃ λοιπὸν ἐκ τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους δύναται νὰ διατρέξῃ νεάνις κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἐρωτικὴν συγκίνησιν, ἐν νυκτὶ χοροῦ καὶ μέθης, ὁ ἄθλιος αὐτὸς Φερέττης ἐνέκλεισε τὴν κόρην του εἰς τὴν φωλεὰν ἐκείνην, ἐπὶ τῶν βράχων τῆς κοιλάδος τοῦ Ἄρνου. Ἡ δυστυχὴς Καρίνα, οὐδόλως εὐχαριστεῖται ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκείνῃ· ὀργίζεται καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἐξάπτεται, ἀναμφιβόλως δὲ καθ' ἣν στιγμήν ἀναμιμνήσκειται τῆς ἐλευθερίας της, κατὰ τὰς ὥρας τῶν νυκτερινῶν ρεμβασμῶν της, ἀνεγείρει βεβαίως τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανὸν παρατηροῦσα τὴν *Aφροδίτην*, τὸ μόνον, ὅπερ ὁ σκληρὸς αὐτῆς πατήρ δὲν δύναται νὰ τῇ ἐμποδίσῃ. Ἴσως ἀπατῶμαι σκεπτόμενος οὕτω! Ἐν ἐναντίᾳ ὁμως περιπτώσει θὰ ἔχω τὴν εὐτυχίαν, ὅτι ἡκολούθησα τὰ ἴχνη βήμα πρὸς βήμα τοῦ

διδασκάλου μου Giotto, καὶ οὕτω θὰ καταστῶ ἄξιος ἀκολούθως ν' ἀντιγράψω τὸ ἀριστοτέχνημα ἐκεῖνο καὶ ἐκπληρώσω τὴν ἐντολήν, ἣν ὁ πάπας μοι ἀνέθηκε.

Καὶ σκεπτόμενος ταῦτα ὁ Μέμμος περιεφέρετο παρατηρῶν τὰς ἐν τῇ κοιλάδι ἐρήμους ἐπαύλεις.

Ὅτε οἱ τελευταῖοι ἀστέρες ὠχρίων εἰς τὴν ἀνταύγειαν τῆς πρωῆας, ὁ Μέμμος ὠδήγει τὸ μικρὸν ποίμνιόν του ἐν τινὶ σπηλαίῳ.

— Οὕτω, βεβαίως θὰ ἔπραττε καὶ ὁ Giotto, ἔλεγεν, ὅταν ἔπραττεν, ὅ,τι ἐγὼ τώρα; ὅτε δὲ ὁ ἥλιος ἐλάμπρυνε διὰ τοῦ ζωοπαρόχου φωτός του τὴν κοιλάδα τοῦ Ἄρνου, ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος Φλωρεντινὸς ποιμὴν θὰ ἰχνογράφει ἐπὶ τῶν σελίδων τούτων τῆς φύσεως, τὰ πρῶτα ἀφελῆ δοκίμια τῆς τέχνης του.

Ἐν τῇ *Ἐρωτικῇ Ἐπαύλει*, κρυφίως ἀγορασθεῖσα ὑπὸ τοῦ κόμητος Φερέττη, ἡ Καρίνα ἦτο κεκλεισμένη καὶ ἐπιτηρουμένη ὑπὸ τῆς εὐσεβοῦς τροφοῦ καὶ τῶν ὑπηρετῶν της. Ἡ ἔπαυλις δραστηρίως ἐφυλάσσετο. Ἡ νεαρὰ Καρίνα ἐπέτρεπε τῇ τροφῇ της νὰ τὴν συμβουλεύῃ, ἀλλὰ δὲν ἀπῆντα εἰς τὰς συμβουλὰς της.

Τι χρησιμεύει ἡ συζήτησις, ὅταν οἱ συνδιαλεγόμενοι δὲν ὁμιλοῦν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν; ἡ Καρίνα ἦτο φρονιμωτέρα τῆς τροφοῦ της σιωπῶσα.

Κατὰ τινα ἐσπέραν τοῦ Αὐγούστου ἡ θερμότης ἦτο τοσοῦτον πνιγηρὰ, ὥστε ἡ τροφὸς ἠνέφξε τὸ παράθυρον τοῦ κοιτῶνος καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ ἑδρας.

Ἡ Καρίνα προῦχώρησε γυμνόπους καὶ ἔστη πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου, θαυμάζουσα τὴν μαγευτικὴν ἐκείνην εἰκόνα τῆς ἐξοχῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Ὡχρὰ λάμψις ἐφώτιζε τὴν κοιλάδα τοῦ Ἄρνου καὶ τοὺς λόφους τοῦ Ponto d'Era καὶ Ἐμπολι· δὲν ἠκούετο ἕτερος κρότος εἰμὴ ὁ ψίθυρος τοῦ ποταμοῦ καὶ οἱ ἀπομεμακρυσμένοι ἤχοι τοῦ κώδωνος τῶν μοναστηρίων.

Ἡ νεάνις ἠγείρε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδε τὸν ἀκτινοβόλον ἐκεῖνον ἀστέρα, ὃν εἶδε μαρμαίροντα ἐκ τοῦ κήπου Strozzi, καὶ ὅστις ἐφαίνετο ἀναμνηστικῶν αὐτῇ διὰ τῶν ἀκτίων του τὰς συγκινήσεις τοῦ πρώτου ἐκεῖνου χοροῦ τῆς 24ῆς Ἰουνίου.

Ἐλαφρὸς ἤχος κωδωνίσκου ἀπέσπασε τὴν νεάνίδα τῆς ἐκστάσεώς της. Οἱ ὀφθαλμοὶ της κατήλθον ἐκ τῶν οὐρανίων θόλων εἰς τοὺς λόφους τοῦ Ἄρνου. Πᾶν ὅ,τι εἶδε τῇ ἐφάνη ὄνειρον. Μικρὸν ποίμνιον εἶχε προχωρήσει πολὺ πρὸς τὴν ἔπαυλιν, ὁ δὲ ποιμὴν αὐτοῦ, ἰστάμενος ἀκίνητος ἐπὶ χλοερῷ τινοῦ ὑψώματος, εἶχε τὸ βλέμμα προσηλωμένον πρὸς τὸ παράθυρον, ἐν ᾧ αὐτὴ ἴστατο.

Τὴν ἡμέραν, καὶ ὑπ' αὐτὴν ἔτι τὴν μεταμφιεσίαν τοῦ ὁ Μέμμος θὰ ἀνεγνωρίζετο, ἀλλὰ τὴν νύκτα, ἡ Καρίνα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ ἄλλο τι, ἢ ὅτι ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος θὰ ἦτο δυστυχὴς τις κερδίζων τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τοῦ ποίμνιου του. Ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσύρῃ τὰ βλέμματά της ἐκ τῆς ἀγροτικῆς

ἐκείνης σκηνῆς, τῆς τόσῃ κοινῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐνόμισεν, ὅτι τὸ βλέμμα τοῦ ποιμένου ἐστρέφετο ἐνίοτε πρὸς τὸ μέρος τοῦ οὐρανοῦ, ἔνθα ἠκτινοβολεῖ ἡ Ἀφροδίτη.

Ἡ ἀμφιβολία κατέστη βεβαιότης. Μετὰ μακρὰν ἀκίνησίαν τὸ πρόσωπον τοῦ ποιμένου ἐστρέφετο ἐναλλὰξ πρὸς τὸ παράθυρον, ἔνθα ἴστατο ἡ Καρίνα καὶ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην. Ἐν τῇ διττῇ δὲ ταύτῃ κινήσει ὑπῆρχε τι τὸ συμπαθές, ὅπερ προῦξένησεν ἀγνωστον ταραχὴν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Καρίνας. Ἡρυθρίασε μετὰ σεμνότητος, ὡς ἐκτεθειμένη ἐν ἀτημελήτῃ νυκτερινῇ περιβολῇ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἀγνώστου ἐκείνου ποιμένου καὶ ἀπεσύρθη τρέμουσα, καθ' ἣν στιγμήν ἡ Τεσουάλδη, ἡ τροφὸς τῆς, ἐξύπνα.

Ἡ νεάνις διήλθεν ὅλην τὴν νύκτα, μέχρι πρωίας σκεπτομένη.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ κόμης Φερέττης ἐπανήρχετο εἰς τὴν Ἑρωτικὴν Ἑπαυλίαν ἐκ τοῦ μεταξὺ Λιθόρνου καὶ Πίζης πυκνοῦ δάσους, ἔνθα ἐθήρευεν ἐλάφους. Ἀφῆκε τὸν ἵππον τοῦ εἰς κατοικίαν τινα παρὰ τὸν Ἄρνον καὶ ἀνῆλθε τὸν λόφον διὰ τινος ἀτραποῦ, μετριάζουσης διὰ πολλῶν περιστροφῶν τὰς ἀνωμαλίας τοῦ λόφου. Φθάσας τὴν κορυφὴν, ἔνθα ἐξετείνεται ἀργιῶδες ὁροπέδιον, ὁ κόμης προετῆρσε ποιμένα ἐσκυμμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ χαράσσοντα ἐπ' αὐτοῦ, μετὰ λεπτολόγου προσοχῆς, ὡς ὁ ζωγράφος ὁ ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του εὐρισκόμενος.

Ὁ κόμης ἔφθασεν ἐγγὺς τοῦ ποιμένου καὶ εἶδεν ὅ,τι μόνος ὁ Cimabué εἶδε ποτε ἐν τοῖς λόφοις τῆς κοιλάδος τοῦ Ἄρνου. Καλλιτέχνης οὗτος, ὡς ἅπασα ἡ εὐγενὴς γενεὰ τῆς ὠραίας ἐκείνης Φλωρεντινῆς ἐποχῆς, ἀνεσκίρτησεν ἐξ ἀγαλλιᾶσεως πιστεύσας, ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ποιμὴν ἦτο ἄλλος Cimabué.

Ὁ ποιμὴν ἐπεράτου κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εὐρὺ σχεδιάσμα, ἐν ᾧ ἡ ἀποψὶς ἦτο ἐπιτυχέστερα τῆς ἐν τῷ ἀρχικῷ σχεδιάσματι τοῦ ποιμένου Giotto, ἐξ οὗ ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ Φερέττη ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει ταύτῃ. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐφαίνοντο αἰγές τινες, ἀλλὰ δὲ ζῶα ἐλάμβανον πικνοῦς ἰδιοτρόπους καὶ φανταστικὰς στάσεις, θαυμασίως ἐπιμελεμένους, εἰς δὲ τὸ βάθος τοῦ πίνακος διεκρίνοντο οἱ πέντε θόλοι τῆς εἰκόνος τοῦ Ἀρνόλφου καὶ Βρουνολέσκην, ὁ πύργος τοῦ Palais-vieux καὶ τὸ Κωδωνοστάσιον τοῦ Giotto.

Ὁ κόμης κατελήφθη ὑπὸ θαυμασμοῦ.

— Χαῖρε, ἐπάξιε τοῦ Giotto υἱέ, ἀνέκραξεν ἀποκαλυφθεὶς μετὰ σεβασμοῦ, διότι τὸ ἀγέρωχον τοῦ ἀνδρὸς κατέπεσε πρὸ τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ καλλιτέχνου—ποιμένου.

Ὁ Μέμμος, διότι οὗτος ἦτο, ἔκαμιν ἀπότομον ἀλλ' ἀφελὴ κίνησιν, ἀφῆκε νὰ πῆσῃ τῶν χειρῶν του ἡ ἐκ πύξου γραφίς καὶ παρετῆρσε δι' ἐκπεπληγμένου βλέμματος τὸν Φλωρεντινὸν κόμητα.

— Αὐτὸ λοιπὸν εἶνε τὸ σπουδαστήριόν σου, νεαρέ μου καλλιτέχνα; ἠρώτησεν ὁ κόμης, μὰ τὴν ἀλήθειαν θὰ ἦτο ἐντροπὴ ἂν οἱ Ριχάρδοι, οἱ Πίττοι καὶ οἱ Στρόζοι δὲν προσεφέροντο νὰ φιλοξενήσωσι τὸ ἄξιον τέκνον τοῦ Giotto εἰς τὰ μέγαρα καὶ τὰς ἐπαύλεις των.

Ὁ Μέμμος ἠγέρθη, ἐχαιρέτισε τὸν κόμητα καὶ εἶτα ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς μετὰ θελκτικῆς μετριοφροσύνης.

— Ποῦ κατοικεῖτε; εἶπεν ὁ κόμης.

— Δὲν ἔχω κατοικίαν, καταφεύγω ὅπου τύχει.

— Τίς σὲ διατηρεῖ;

Ὁ Μέμμος ὕψωσε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Τίς σὲ ἀγαπᾷ;

Ὁ Μέμμος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν μελαγχολικῶς.

— Πῶς ὀνομάζεσαι;

— Ταδδέος.

— Πτωχὸ παιδί! προσέθηκεν ὁ κόμης παρατηρῶν λεπτομερῶς τὸ πεπαλαιωμένον ἔνδυμα τοῦ Μέμμου, φαίνεται πολὺ δυστυχισμένο!... Ἀκουσε, Ταδδέο, βεβαίως πεινᾷς καὶ διψᾷς, ἔλα μαζὺ μου διὰ νὰ ἀναλάβῃς δυνάμεις εἰς τὴν ἔπαυλίν μου, ἡ ὁποία εἶνε εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἐλα, ὁ κόμης Φερέττης θὰ σε φιλοξενήσῃ.

Ὁ ποιμὴν ἐδειξε ἀληθῆ χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς κύριον, τοσοῦτ' φιλόξενον.

Ἡ ὁδός, ἣν ἐμελλον νὰ διανύσωσιν ἦτο βραχεῖα. Ὁ κόμης ὠδήγησε τὸν Μέμμον εἰς τὴν ἔπαυλίν του, καὶ διέταξε νὰ τὸν ὑπηρετῶσιν ὡς μέλος τῆς οἰκογενείας.

Ἡ ὠραία Καρίνα ἤκουσεν ἀσυνήθην θόρυβον εἰς τὸ σιωπηλὸν ἐκεῖνο καταφύγιον, καὶ ἐπειδὴ ἡ φωνὴ τοῦ πατρὸς τῆς ἐδέσποζε τοῦ θορύβου ἐκείνου, κατῆλθεν εἰς τὸν δευτέρον ὄροφον, καὶ συναντήσας τὸν πατέρα τῆς τὸν ἠρώτησε περιδεῆς τί ἔκτακτον συνέβαιεν.

— Ἀγαπητὴ μου κόρη, τῇ εἶπεν ὁ κόμης συγκεκινημένος ἔτι διὰ τὴν ἀνακάλυψίν του, ἡ Φλωρεντία μας εἶνε πάντοτε ἡ χώρα τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν· μετὴν διαφορὰν, ὅτι δὲν γεννῶνται πάντοτε εὐγενεῖς. Θὰ σοὶ δείξω τὸ ἄξιον τέκνον τοῦ Giotto, καθήμενον παρὰ τὴν φιλόξενον τράπεζαν τοῦ Φερέττη.

Ὁ κόμης ἔλαβε τὴν κόρην του ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς αἴθουσαν, ἐν ᾗ ὁ Μέμμος ὑπηρετεῖτο παρὰ τοῦ ἀρχιθεράποντος τῆς ἐπαύλειος ὡς ξένος ἑξοχος.

Ὁ καλλιτέχνης ἐστράφη καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του συνήντησαν τοὺς τῆς νεάνιδος.

Ἡ Καρίνα ἀφῆκεν ἰσχυρὰν κραυγὴν καὶ ἔπεσε λιποθύμος εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ πατρὸς τῆς. Τὸ βλέμμα μόνον ἔρριπεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀνεγώρισεν!

Τὸ γεγονός τοῦτο δὲν διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ κόμητος. Τὸ ἀγέρωχον τοῦ ἀνδρὸς ὑπερίσχυσε τῆς πατρικῆς στοργῆς. Ἀφῆκε τὴν θυγατέρα του νὰ πῆσῃ ἐπὶ τοῦ δαπέδου, καὶ ἀπωθῶν δι' ἰσχυρὰς χειρὸς τὸν Μέμμον, ὅστις ἔδραμε πρὸς βοήθειαν τῆς λιποθύμου Καρίνης,

— Ἀθλίε, ἀνέκραξε, δὲν θὰ ἐξέλθῃς ἀπ' ἐδῶ ζωντανός!

Καὶ δι' ἀποτόμου κινήσεως τῆς χειρὸς διέταξε τοὺς ὑπηρετάς νὰ ἀποσυρθῶσιν. Ἐκλείσσε τὴν θύραν τῆς αἰθούσης καὶ χωρὶς νὰ ρίψῃ βλέμμα πρὸς τὴν θυγατέρα του, εἶπε πρὸς τὸν Μέμμον, ἀρπάζων δύο ξίφη ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν ὅπλων, τῆς ἐπὶ τοῦ τοίχου ἀνηρτημένης:

— Θέλεις νὰ ὑπερασπισθῇς ὡς εὐγενὴς ἢ νὰ ἀποθάνῃς ὡς κακοῦργος;

— Θέλω νὰ νυμφευθῶ τὴν κόρην σας, ἀπήντησεν ὁ Μέμμος.

Ὁ κόμης προέτεινε τὸ ξίφος του ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ στήθους τοῦ Μέμμου. Ὁ καλλιτέχνης ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, ἀφῆκεν ἡρέμα τὰς χεῖράς του νὰ πέσωσι καὶ περιέμεινε τὸ θανάσιμον κτύπημα, χωρὶς νὰ κινήθῃ, χωρὶς νὰ τρομάξῃ.

Ἡ εὐγενὴς αὕτη συμπεριφορὰ ἐξέπληξε τὸν κόμητα. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν βραδὺς στεναγμός ἐξῆλθε τοῦ στήθους τῆς Καρίνας, ἐξηπλωμένης ἐτι παρὰ τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς τῆς.

— Βοήθειαν καὶ χάριν δι' αὐτήν! ἐφώνησεν ὁ Μέμμος, καὶ ἔπειτα φονεύσατέ με!

Ἡ πατρικὴ καρδιά ἀνέλαβε τὰ δικαίωματά της. Δάκρυ ὕγρανε τὰ βλέφαρα τοῦ Φερέττη· ἔρριψε τὸ ξίφος μακρὰν καὶ ἔτρεξε πρὸς τὴν λιποθύμον θυγατέρα του.

— ὦ! μὴ φοβῆσθε διόλου, εἶπεν ὁ Μέμμος, δὲν θὰ δραπετεύσω. Θέσατε μίαν ἔτι φορὰν ἐπὶ τοῦ στήθους μου τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους σας καὶ θὰ σὰς ἀπαλλάξω νὰ γίνετε φονεὺς· πρὶν μοὶ δώσητε τὸ θανάσιμον κτύπημα θὰ ριφθῶ ἐγὼ ἐπὶ τοῦ ξίφους σας. Ὁ πατὴρ τῆς Καρίνας θὰ μοὶ εἶνε πάντοτε ἱερός· δὲν θὰ ὑπερασπισθῶ.

Ὁ κόμης παρετῆρσε προσεκτικῶς τὸν Μέμμον, ἐνῶ ἐκράτει τὴν θυγατέρα του εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ. Τὸ αἷμα ἐπανήρχετο εἰς τὴν καρδίαν τῆς νεάνιδος, καὶ ἐλαφρὰ ἐρυθρότης ἐχρωμάτιζε τὰς παρειάς της, ὡς ἡ χορὴ τοῦ θανάτου πρὸ μικροῦ ἐκάλυπτεν. Ὁ Μέμμος ἐθεώρει τὸ σύμπλεγμα ἐκεῖνο καὶ ἔκλαιεν.

— Ὑπάρχουν ἐξαιρετικαὶ τινες περιστάσεις, εἶπεν ὁ κόμης, καθ' ἃς ἡ εὐγενεὶα τῆς καρδίας ἐκδηλοῦται ἐν μιᾷ στιγμή. Ἡρωικὸν αἷμα ρέει εἰς τὰς φλέβας σου, νέε, καὶ ὅ,τι μέγα πρὸ μικροῦ κατώρθωσες, ἐξαλείφει ὅ,τι μικρὸν καὶ ταπεινὸν ἔπραξες... Μὴ με διακόπτῃς καθόλου, νέε... Εἶσαι ὁ εἰς τὸν χορὸν τοῦ Strozzi παρευρεθείς· ἤδη σὲ ἀναγνωρίζω καλῶς. Εἶσαι ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ποντίφηκος Ἰννοκεντίου ἀποσταλείς. Εἶσαι ὁ Μέμμος d'Arrigi...

Ὁ Μέμμος ἔνευσε καταφθικῶς.

— Λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, ἐν τῷ προσώπῳ σου εὐρίσκει τις καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν τάλαντον, καὶ τὴν εὐγένειαν τοῦ γένους. Ἀρα εἶσαι εὐγενέστερος ἐνὸς Φερέττη. Σοὶ δίδω ὡς σύζυγον τὴν κόρην μου, καὶ παρακαλῶ τὴν Παναγίαν τοῦ Rucellai, καὶ τὴν Παρθένον τοῦ Cimabué, ἵνα ἡ μονογενὴς θυγάτηρ μου ἀποφύγῃ τὸν θάνατον, ὅστις ἀρπάζει τὰς νεαρὰς συζύγους τῆς οἰκογενείας μας.

Ὁ Μέμμος ἐροίφη εἰς τοὺς πόδας τοῦ κόμητος περιπτυσσόμενος αὐτούς. Ἡ νεα-

νις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἤνοιγεν ἡρέμα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐβλεπεν ὡς ἐν γλυκεῖ ὄνειρῳ, τὴν χεῖρα τοῦ κόμητος ἐν τῇ χειρὶ τοῦ Μέρμου.

Μία ἔτι σελὶς οὐδὲν θὰ προσέθετεν ἐν τῇ διηγήσει ταύτῃ.

Ἐν τούτοις ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν ἐν τῇ Santa Maria Novella, πρὸ τῆς Παναγίας, ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τῶν Rucellai, ὁ δὲ καλλιτέχνης Μέρμος ἠύχθη τι ἀπὸ καρδίας πρὸ τοῦ βωμοῦ.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἔσχον τέκνον, ἡ δὲ μήτηρ ἐπέζησε τοῦ τοκετοῦ ἑφάνη μάλιστα, ὅτι διὰ τῆς μοιραίας ταύτης δοκιμασίας ἀνέλαβε νέας δυνάμεις, νέαν ζωὴν.

Ἡ εὐχὴ τοῦ Μέρμου ἐξεπληρώθη.

Ὁ καλλιτέχνης ἐκόσμησε δι' εὐσεβῶν τοιχογραφιῶν τὴν στοὰν τῆς Santa Maria Novella, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ εἰκόνι παρίσταται ἔτι καὶ νῦν ποιμὴν κοιμώμενος ἐπὶ τῶν λόφων τοῦ Ἄρνου, οὗτινος ἡ μορφή φωτίζεται ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ λαμπροτέρου τῶν ἀστέρων τοῦ ἀσιέρος τοῦ ποιμένος.

(Μετάφρασις)

ANDRÉ DE BELLECOMBE

ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΠΛΗΡΕΣ ΖΑΚΧΑΡΩΔΟΥΣ ΥΔΑΤΟΣ

Διήγημα

Α'

Σχέδια Γάμου

— Εἶμαι τριάκοντα δύο ἐτῶν, ἔξυπνος, ἔχω ἀνάστημα ἀρετὰ καλόν, πρόσωπον τὸ ὁποῖον πολλὰ γυναικες εἶδον ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἀποστροφῆς, χεῖλη πολλὰκις ψευθέντα, ὀφθαλμούς οὐδέποτε ἀπατηθέντας, ὥρατον ὄνομα, περιουσίαν μετρίαν καὶ ἐλπίδας αἱ ὁποῖαι μοι φαίνονται ὅτι πολὺ ἀργὰ θὰ πραγματοποιηθῶσιν. Δὲν ἐξαρτῶμαι ἀπὸ οὐδενός, εἰς οὐδένα βασίζομαι, καὶ ἀπὸ οὐδενὸς περιμένω τι εἶμαι μόνος καὶ ἐπιθυμῶ νὰ νυμφευθῶ. Ἄλλως τε εἰς τὴν ἡλικίαν μου, ὁ γάμος ἀρχίζει νὰ γείνηται ἐπείγουσα καὶ ἀναγκαία πράξις. Τὰ χρήματά μου δὲν εἰσὶν ἱκανὰ νὰ θαμβώσωσι κάμμιον ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι τὸν ἔχουσιν. Ἄς ἐκλέξωμεν λοιπὸν ἀπλούστατα μετρίοφρονα καὶ φρόνιμον νεάνιδα, τὸ ὁποῖον, ἀληθῶς, εἶναι σπανιώτατον εἰς τὴν τωρινὴν ἐποχὴν, ἡ τιμίαν καὶ ἐνάρετον γυναῖκα, τὸ ὁποῖον ἐπίσης δὲν εἶναι κοινόν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ δώδεκα ἔτη κατὰ τὰ ὁποῖα ζῶ ἀνύμφευτος μ' ἔκαμον νὰ λάβω ἀποστροφὴν εἰς τὴν τύρβην τῶν μεγαλοπόλεων, καὶ ἐπειδὴ ἄλλως τε ἡ μικρὰ περιουσία μου δὲν μοι ἐπιτρέπει νὰ κάμνω τὸν μεγάλον εἰς Παρισίους, διὰ τοῦτο προτιμότερον νὰ ὑπάγωμεν εἰς Προβηγκίαν, τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα μου καὶ νὰ κατέλθωμεν εὐθύμως τὸν ποταμὸν τῆς ζωῆς γεννῶντες παιδιὰ ἀναλόγως τοῦ σίτου τὸν ὁποῖον θὰ θερίζωμεν εἰς τοὺς ἀγρούς μου. Ἄς νυμφευθῶμεν λοιπὸν σήμερον, παραχρῆμα μάλιστα, τὸ ὁποῖον εἶναι προτιμότερον, ἂν

οὐ ἐκεῖ πάντοτε θὰ καταλήξωμεν. Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, εἶναι, μὰ τὴν πίστιν μου, ἐξαίρετος ιδέα.

Τοιαῦτα ἦσαν αἱ σκέψεις τοῦ κ. Ἀλφρέδου Δεβερσέιλ, δικηγόρου ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν Παρισίων, ἐνδεδυμένου διὰ βαμβάκερου κοιτωνίτου καὶ καπνίζοντος ἀνέτως τὸ σιγάρον του εἰς τὸ παράθυρόν του τοῦ πρώτου ὀρόφου τοῦ ἀριθμοῦ 392 τῆς ὁδοῦ Βαζιράρ, ὡραίαν καὶ δροσεράν τινα πρωίαν τοῦ Μαΐου τοῦ 1843.

Ἐπειδὴ δὲ μία ιδέα συμπαρασύρει φυσικῶς καὶ ἑτέραν, ὁ κ. Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ, ἂν οὐ ἔτριψε τὸν ἀριστερὸν κρόταφον, ἔσχε καὶ δευτέραν ιδέαν.

Ὁ κ. Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἐκαλύφθη μεγαλοπρεπῶς διὰ τοῦ κοιτωνίτου του, ἔτριψε τὸ σιγάρον του περιφρονητικῶς ἐπὶ τινος ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διερχομένου τὴν ὁδὸν καὶ τονθορίζοντος ἄσμάτιόν τι, ἔπτυσεν ἐπὶ τινος ἐμπόρου πυρεῖων, ἔκλεισε τὸ παράθυρον θορυβωδέστατα καὶ κατηνύθνη, διὰ σοβαροῦ καὶ ἐρρύθμου βήματος, καὶ μὲ πρόσωπον ἀπαστράπτον ἐκ τῆς θαυμασιώδους ἐμπνεύσεώς του, πρὸς τι ἐξ ἀνακαρδίου ἐπιπλον χρησιμεῖον αὐτῷ ταυτοχρόνως ὡς τράπεζα, ὡς βιβλιοθήκη καὶ ὡς ὑποφυλάκιον.

Ὁ κ. Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἔλαβεν ἐλαφρῶς διὰ τοῦ δεικτοῦ καὶ τοῦ ἀντίχειρος τῆς δεξιᾶς χειρὸς τεμάχιον ζακχάρως ἀρκούντως μέγα, καὶ τὸ ἔτριψε, μετὰ τῆς αὐτῆς μερίμνης, ἐντὸς ὑπερμεγέθους κρουσταλλίνου ποτηρίου, τεθειμένου ἐπὶ τῆς ἐστίας, πλησίον ὥρολογίου.

Εἴτα ἔχυσεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἥμισυ τοῦ περιεχομένου φιάλης ὕδατος.

— Προτοῦ τὸ τεμάχιον τοῦτο τῆς ζακχάρως ἀναλύσῃ ἐντελῶς, εἶπεν εὐθύμως ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ, πρέπει νὰ ἔχω εὖρη σύζυγον. Ἄλλως, ὀρκίζομαι, ὅτι οὐδέποτε θὰ νυμφευθῶ. Τώρα ἄς ἐτοιμασθῶμεν.

Ὁ κ. Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν ὀροφὴν, ὡς ἵνα ἐπικαλεσθῇ τὸν οὐρανὸν ὡς μάρτυρα εἰς τὸν ὅρκον, ὃν ἐποίησεν, εἴτα ἤρξατο νὰ ἐτοιμάζηται.

Ὁ ἀφῆσωμεν λοιπὸν τὸν κ. Ἀλφρέδον Δεβερσέιλ εἰς τὴν ἀξίεπαινον ταύτην ἐνασχόλησιν, ἥτις ἄλλως τε δὲν θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ, καὶ θὰ ἐπωφεληθῶμεν τῶν βραχέων τούτων στιγμῶν τῆς ἀναβολῆς, ἵνα σὺς δώσωμεν τὴν σκιαγραφίαν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἥρώος μας.

Β'

Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ.

Ἦτο ἐξαίρετος νέος ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ, δικηγόρος ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν Παρισίων καὶ κατοικῶν ἐν τῷ πρώτῳ ὀρόφῳ τοῦ ἀριθμοῦ 392 τῆς ὁδοῦ Βαζιράρ.

Εὐφύεστατος καὶ ἱκανώτατος ὢν, σπανιώτατα προτερήματα ἐν τῷ αἵωνι τούτῳ τῶν δικηγόρων, ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἦν εἰς τὴν ἐξαίρετον χάριν τῶν τρόπων καὶ τὴν λεπτὴν ἐκείνην τῆς καρδίας εὐαισθησίαν τῶν εὐγενῶν ψυχῶν, ἔτι δὲ καὶ

ὀλίγην ἀναιδείαν τοῦ χαρακτῆρος, ἡ ὁποία κάμνει τόσους ἱκανοὺς ἀνθρώπους νὰ θεωρῶνται βλάκες, ἐν ᾧ, διὰ τὸν βαθὺν παρατηρητὴν, αἱ ἰδιοτροπίαι αὐταί, ξέναι τοῦ συνήθους βίου τοῦ πλείστου μέρους τῆς κοινωνίας, εἰσὶ διακριτικὰ σημεῖα τῆς νοερᾶς ἐκείνης ὑπεροχῆς, ἥτις ὑπερπηδᾷ τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὰς γελοίας ἐξεις, ἵνα φθάσῃ κατ' εὐθεῖαν καὶ ἀπροσκόπτως εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν προτίθεται.

Πρὸς τούτοις, καίπερ ἀνήκων εἰς εὐγενεστάτην καὶ ἀξιοτίμον οἰκογένειαν τῆς Προβηγκίας, συνδεδεμένην μετὰ τῶν ἀριστοκρατικωτέρων οἰκογενειῶν τοῦ τόπου, ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ, ἄμοιρος πάσης ἀριστοκρατικῆς προλήψεως, ἐδέχετο τὴν εὐτυχίαν ὅπου τὴν εὗρισκε καὶ εἰς τὰς προνομιούχους αἰθούσας τοῦ προαστείου τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ καὶ εἰς τὴν πτωχὴν κατοικίαν τοῦ φοιτητοῦ τῆς νομικῆς συμφοιτητοῦ του, καὶ εἰς τὸ τρυφήλὸν τιμῶνιον θεατρικῆς καὶ φιλαρέσκου μαρκησίας, καὶ εἰς τὸ μικρὸν οἶκημα γριζέτας τινός.

Ὡς βλέπετε, ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἐσκέπτετο πολὺ καλῶς, καίτοι δικηγόρος ὢν. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ἤδη, ὅτι ἦτο εὐφυής.

Δεκαπενταετῆς ἀπορφνευθεὶς, εὐρέθη κάτοχος ἐλαχίστης περιουσίας, πέντε ἢ ἑξ χιλιάδων εἰσόδημα ἀποφερούσης αὐτῷ, οὔτε πλέον οὔτε ἔλαττον. Μὲ τὸ εἰσόδημα τοῦτο δύναται νὰ ζῇ τις καλῶς, ἀλλ' οὐχὶ νὰ ἐπιδεικνύηται.

Ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ εἶχε μὲν θεῖον πλουσιώτατον ὑποσχεθέντα αὐτῷ τὴν κληρονομίαν του· ἀλλ' ἦτο ἐκ τῶν ἀνεψιῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν μὲν νὰ κληρονομήσωσι πολλὰ, ἀλλὰ δὲν τὸ σκέπτονται καὶ πολὺ, διότι ἔχουσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ δὲν μεριμνῶσι καὶ πολὺ περὶ κληρονομιῶν.

Ὁ Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ δὲν ἐδοκίμιζε το λοιπὸν ἐπὶ τοῦ θεοῦ του.

Εἶχε τὰ πρὸς τὸ ζῆν· τὰ ἐπίλοιπα ὀλίγον τὸν ἐνδιέφερον.

Οἱ ἀναγκνῶσται λοιπὸν ἂν οὐ ἐγνώρισαν τὸν χαρακτῆρά του, δὲν θέλουσιν ἐκπλαγῇ διὰ τὰ συμβησόμενα.

Ὅταν ὁ κύριος Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἐτελείωσε τὴν ἐνδυμασίαν του, δεκάτην ἐσήμανε τὸ ὥρολόγιόν του, καὶ τὸ ὕδωρ εἰσέδυσεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τοὺς πόρους τοῦ μεγίστου τεμαχίου τῆς ζακχάρως.

Τότε ὁ κ. Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ ἐνδεδυμένος μελανὴν ἐνδυμασίαν, ἠνέφξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου του ἵνα ἀναζητήσῃ... σύζυγον... νόμιμον.

Ὁ κ. Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ εἶχε τρεῖς χαριεστάτας γείτονας, κατοικοῦσας ἐν τῷ αὐτῷ τετραγώνῳ ἐν ᾧ καὶ αὐτός· αἱ δύο πρῶται οὐδὲν ἄλλο, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἐπάγγελμα ἐξήσκουν εἰ μὴ τὸ τῆς ὥραιας γυναικός. Ἡ τρίτη εἰς τὸ ὥρατον καὶ ἀγνότατον πρόσωπον συνήνου καὶ τὸ ὥρατον ἐπίσης ἐπάγγελμα... τῆς ἀνθοπώλιδος.

Ὁ κύριος Ἀλφρέδος Δεβερσέιλ τὰς εἰ-